

SAKSBEHANDLER
Eva Sætersdal Walderhaug

INNVALGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
16/00123-26

DERES REF.
2015/8551-27

DERES DATO

ARK. Forvaltningsarkivet
510.8

VÅR DATO
21.04.2016

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Statsbudsjettet 2016 kap 1429 post 70 - Tilskudd fra Bevaringsprogram for utvalgte arkeologiske kulturminner og kulturmiljø (BARK)

Riksantikvaren viser til søknad om tilskudd av 22.01.16. Vi har gjennomgått søknaden og finner at den oppfyller gjeldende vilkår. Det er på denne bakgrunn fattet følgende vedtak:

VEDTAK

Riksantikvaren gir med dette et tilskudd til Hordaland fylkeskommune for 2016 fra kapittel 1429 post 70 på inntil 726 550 kr.

Tilskuddet skal dekke følgende prosjekter og kostnader, slik disse fremgår av søknaden:

<i>Tiltak og prosjekter</i>	<i>Totalkostnad</i>	<i>Søknadssum</i>	<i>Tilskudd 2016</i>
Bygdeborg på Børshovda	37 000	18 500	18 500
Kolgroper på Hesjabakk	125 100	62 550	62 550
Håkonshaugen, Lindås	750 000	350 000	350 000
Kulturminne på Istertveit	38 000	19 000	19 000
Kongshaugen på Apold	58 300	29 150	29 150
Kulturminne i Leirvik	72 125	36 000	36 000
Kulturminne på Rommetveit	85 400	42 000	42 000
Bygdeborg på Tjørndalshaugen	125 100	62 550	62 550
Årbakkasanden	28 000	12 000	12 000
Sokkamyro, forprosjekt	149 600	74 800	74 800
Høybøen, Vindenes	75 000	20 000	20 000
Totalt	1 543 625	726 550	726 550

Bakgrunn for tilskuddet

For å nå de nasjonale målene på kulturminnefeltet er det etablert ti bevaringsprogram, herunder *Bevaringsprogram for utvalgte arkeologiske kulturminner og kulturmiljø (BARK)*. BARK er en tiårig satsning på skjøtsel og tilgjengeliggjøring av arkeologiske kulturminner og kulturmiljø. BARK har som mål å sørge for at et representativt utvalg kulturminner over hele landet blir sikret og gjort tilgjengelige for publikum innen 2020. Riksantikvaren forvalter årlige

tilskuddsmidler til programmet over kapittel 1429 post 70 i Statsbudsjettet. Riksantikvaren har mottatt søknader til programmet på nær 3,4 millioner kroner i 2016 og har så langt avsatt 3,1 millioner kroner i tilskudd for 2016.

I søknadsbehandlingen er det lagt vekt på krav og kriterier som beskrevet i Prop. 1 S 2015-2016 *Statsbudsjettet*, Klima- og miljødepartementets rundskriv T-1/15 *Tilskotsordninger for 2016* og i Riksantikvarens orientering om søknadsprosedyrer av 15.12.15. I henhold til departementets rundskriv kan tilskudd gis til *skjøtsel, restaurering og formidling og tiltak som gir auka tilgjenge eller som medverkar til å avgrense slitasten på kulturminna. Tiltak der mellom anna lokalt engasjement og særlege opplevings- og formidlingsverdiar er knytte til kulturminna skal prioriterast.*

Gjennom programmet gis tilskudd til ny tilrettelegging eller oppgradering av eldre tilrettelegging til nivå som tilfredsstiller dagens krav til sikring, formidling og universell utforming. Det gis støtte til både prosjektering og gjennomføring av tiltakene, og til utarbeidelse av skjøtels- og forvaltningsplaner. Utvalgte kulturminner som fremgår av prioriteringslistene som tidligere er utarbeidet av fylkeskommunene og Sametinget, legges til grunn for søknadsbehandlingen. Det er også lagt vekt på lokal forankring, graden av medfinansiering og hvorvidt det foreligger langsiktige planer for skjøtsel og videre drift av anleggene.

Riksantikvarens merknader til tilskuddet

Hordaland fylkeskommune har oversendt søknad om tilskudd fra BARK i 2016 for tiltak knyttet til skjøtsel, tilrettelegging og utarbeidelse av skjøtelsplaner for automatisk fredete kulturminner i Hordaland. Det er svært positivt at prosjektene er godt forankret lokalt og at tiltakene også er politisk behandlet og forankret i fylkeskommunen.

I søknaden med vedlegg gis en grundig oversikt og beskrivelse av de enkelte omsøkte prosjekter. Tilskuddet for 2016 gis derfor til gjennomføring av tiltak slik disse fremgår av søknaden og de enkelte prosjektbeskrivelser. Hordaland fylkeskommune skal utarbeide skjøtelsplaner for alle prosjekter.

Riksantikvaren understreker at universell tilrettelegging og utbedring av eldre tilrettelegging ved Håkonshaugen i Lindås er tiltak som krever dispensasjon fra kulturminneloven. Tilskuddet gis med forbehold om at dispensasjon blir innvilget, og tiltak kan ikke iverksettes før dette er avklart. Vi ønsker også dialog med fylkeskommunen og Lindås kommune om den endelige utformingen av anlegget.

Det fremgår av søknaden at Hordaland fylkeskommune i år også vil prioritere ferdigstilling av prosjekter som har mottatt tilskudd før 2016. Riksantikvaren valgte i fjor å avvente utbetaling av tilskuddet for 2015, fordi det så langt kun var innmeldt begrenset bruk av midlene til pågående prosjekter. Disse tilskuddsmidlene kan utbetales på forespørsel etter hvert som tiltakene blir utført, eller samlet på grunnlag av rapportering og regnskap innen 01.11.2016, se ellers informasjon i dette brevet og i vedlegg. Fylkeskommunen skulle ha mottatt brev fra Riksantikvaren om dette i desember 2015, men grunnet en inkurie er dette brevet ikke blitt sendt. Vi beklager dette.

Generelle merknader

Skjøtels- og tilretteleggingstiltak kan medføre inngrep som krever dispensasjon fra kulturminneloven. Dette gjelder også i tilfeller der det er gitt tilskudd. Tilskuddet gis derfor med forbehold om at nødvendige godkjenninger foreligger før tiltak iverksettes.

Riksantikvaren forutsetter at fylkeskommunen selv tar ansvar for varsling av grunneier og andre berørte parter ved behov, og sørger for nødvendige tillatelser i forhold til annet lovverk eller vern av områder, herunder naturmangfoldsloven og regelverk vedrørende offentlige anskaffelser.

Riksantikvaren minner om at det for alle skjøtsels- og tilretteleggingsprosjekter skal være utarbeidet skjøtselsplan eller være skjøtselsplan under utarbeidelse som del av prosjektet, og at det for større prosjekter bør vurderes å avtalefeste ansvar for oppfølging og finansiering.

Tilstand og annen relevant informasjon om lokaliteter som berøres av tiltak gjennom programmet, skal oppdateres i Askeladden som ledd i rapporteringen av utførte tiltak.

Utbetaling, rapportering og regnskap

- *Tilskudd kan utbetales etter hvert som tiltakene er utført.* Utbetaling av tilskudd skjer på bakgrunn av utbetalingsanmodning som skal inneholde dokumentasjon på at tiltakene er igangsatt eller utført.
- Tilskuddsmottaker må samtidig dokumentere at øvrig finansiering er i orden i henhold til finansieringsplanen. Ved endringer i finansieringsplanen må Riksantikvaren varsles umiddelbart.
- Av hensyn til statsforvaltningens frister må anmodning om hel eller delvis utbetaling i 2016 være Riksantikvaren i hende *senest 1. november 2016.*
- Snarest mulig, og senest 3 måneder etter at et prosjekt er endelig avsluttet, skal det sendes regnskap og sluttrapport. Dersom arbeidene går over flere år, skal det sendes inn årsrapport med regnskap. Detaljert regnskap med bilag skal kunne forelegges ved eventuell kontroll.
- *Sluttrapport og sluttregnskap* skal inneholde beskrivelse og illustrasjoner (før, under og etter) av utførte tiltak og resultater. Øvrig finansiering og egeninnsats skal også fremgå av regnskapet. Vi ber også om å motta et utvalg digitale fotografier.
- *Årsrapport* for prosjekter som har mottatt tilskudd i 2016 eller tidligere sendes Riksantikvaren *senest 1. november 2016.* Det må søkes om eventuell overføring av ubenyttet tilskudd innen samme frist. Dette gjelder også for tilskudd som er overført tidligere. Vi ber også om å motta et utvalg digitale fotografier fra årets prosjekter.
- Sammen med årsrapport og sluttrapport skal det som vedlegg leveres oppdaterte elektroniske søknads- og rapporteringsskjema for hvert enkelt prosjekt. Disse er tidligere oversendt eller vil bli oversendt på forespørsel.

Bevilgningsreglementet

Under henvisning til Bevilgningsreglementet § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i lov om riksrevisjonen av 7. mai 2004 § 12.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet, jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage stiles til klageinstansen, men sendes til Riksantikvaren innen tre - 3 - uker fra mottak av dette brevet, jf. forvaltningsloven § 29.

Retningslinjer, vilkår og aksept av årets tilskudd

Vedlagt følger *Vilkår for tilskudd, Statsbudsjettet kap. 1429 post 70 - BARK og BERG*. Mottaker må sette seg godt inn i retningslinjene og vilkårene for tilskudd. Det er en forutsetning for utbetaling av tilskuddet at vilkårene både i dette brevet og i vedlegget aksepteres og oppfylles.

Vedlagt følger også akseptskjema for vilkår. Skjemaet skal returneres Riksantikvaren i underskrevet stand innen 4 uker etter at dette brevet er mottatt.

Spørsmål knyttet til tilskuddet eller gjennomføring av tiltakene kan rettes til Eva S. Walderhaug, direkte på tlf. 98 22 87 19 eller e-post esw@ra.no.

Riksantikvaren ønsker lykke til med årets arbeid!

Vennlig hilsen

Isa Trøim (e.f.)
seksjonssjef

Eva S. Walderhaug
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent

Vedlegg: 2

Kontering ved tilskudd og tilsagn: (for intern bruk hos Riksantikvaren)					Merknad:
Konto: 8719	Koststed: 493	Tilskuddsnummer: 161012xxx	Prosjektnr: 27260003	Innsatsnr: 050054	BARK

RETNINGSLINJER OG VILKÅR FOR TILSKUDD FRA STATSBUDDSJETTET KAP. 1429 POST 70 – BEVARINGSPROGRAMMENE BARK OG BERG

Det er en forutsetning for utbetaling av tilskudd at arbeidene/tiltaket/aktiviteten gjennomføres som spesifisert i tilsagnsbrevet og at retningslinjene og vilkårene nedenfor følges.

Informasjonsplikt

Tilskuddsmottaker plikter skriftlig å underrette Riksantikvaren dersom noen av forutsetningene for prosjektet - teknisk/faglig, økonomisk eller fremdriftsmessig - endrer seg. Dersom noe uforutsett oppstår, skal det også meldes fra. Det må søkes spesielt om omdisponering av tilskuddsmidler til andre deler av prosjektet eller andre tiltak.

Aksept

Tilskuddsmottaker må bekrefte at retningslinjer og vilkår for tilskuddet er akseptert. Det er en forutsetning for utbetaling at skjemaet for aksept av retningslinjer og vilkår for tilskudd returneres Riksantikvaren innen fire uker etter at tilsagnsbrevet er mottatt, ellers faller tilsagnet bort. Aksepten gjelder både formuleringer i tilsagnsbrevet og i dette vedlegget.

Tilskuddet er tidsbegrenset

Tilskuddet gis for inneværende år. Tilskuddet kan søkes overført til neste år. Søknad sendes tidligst mulig og *senest innen 1. november*. Etter utløpet av to år bortfaller tilskuddet, med mindre annet er avtalt spesielt med Riksantikvaren.

Utbetaling

Utbetaling av tilskudd skjer på bakgrunn av utbetalingsanmodning fra tilskuddsmottaker. Anmodningen skal inneholde dokumentasjon på at arbeidene/tiltaket/aktiviteten er igangsatt eller utført. Eventuell forskuddsutbetaling må avtales spesielt i hvert enkelt tilfelle.

Riksantikvaren forbeholder seg retten til å holde tilbake hele eller deler av tilsagnsbeløpet inntil sluttregnskap og rapport er mottatt.

Rapport og regnskap

Snarest mulig, og senest 3 måneder etter at prosjektet er endelig avsluttet, skal det sendes regnskap og sluttrapport. Dersom arbeidene går over flere år, skal det sendes inn rapport og regnskap hvert år innen fristen som er angitt i tilsagnsbrevet.

Rapporten skal inneholde relevant dokumentasjon som klart viser hvordan arbeidene/tiltaket/aktiviteten er gjennomført og om målene er nådd. Se tilskuddsbrevet for nærmere informasjon om krav til rapportering og regnskap.

Riksantikvaren kan kreve at det sendes kopi av regnskapsbilag.

Bevilgningsreglementet

Under henvisning til Bevilgningsreglementets § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 § 12.

Tilbakebetaling

Riksantikvaren tar forbehold om at tilskuddet kan bli krevet tilbakebetalt helt eller delvis dersom mottaker gir uriktige opplysninger. Dette gjelder også om kostnadene viser seg å bli vesentlig lavere enn budsjettert i søknaden, eller dersom tiltaket ikke blir gjennomført etter forutsetningene.

Aksept av vilkår for tilskudd – BARK

Sendes Riksantikvaren senest 4 uker etter dato for mottatt tilsagnsbrev. Tilsagnet faller bort dersom mottaker ikke skriftlig aksepterer forutsetningene for tilsagnet.

Undertegnede har mottatt tilsagn om tilskudd for 2016, fra Statsbudsjettets kap. 1429 post 70 – Bevaringsprogrammet BARK:

Riksantikvarens saksnummer:

Tilsagnsbrev datert: Samlet tilsagnsbeløp:

Jeg/vi kjenner retningslinjene for tilsagnet og aksepterer vilkårene slik de fremkommer i tilsagnsbrevet og vedlagte VILKÅR FOR TILSKUDD, STATSBUDSJETTET KAP. 1429 POST 70.

Institusjon:	
Kontonummer:	
Utbetaling merkes:	

.....
Signatur

.....
Sted Dato

Akseptskjema returneres i utfylt stand til:

RIKSANTIKVAREN
BARK v/Eva S. Walderhaug
Dronningensgate 13
Pb. 8196 Dep. 0034 Oslo